

Aikuisten kausilipun hinta 1.1.2024 alkaen

Kaupunkikehityslautakunta 03.10.2023 § 153
2745/02.05.00.01/2022

Valmistelija

liikennesuunnittelija Assi Honkala, assi.honkala@salo.fi, 02 778 3274
liikennepalvelupäällikkö Tanja Ahola, tanja.ahola@salo.fi, 02 778 7714

Joukkoliikenteen palvelutason kehittämissuunnitelman käsittelyn yhteydessä kaupunkikehityslautakunta päätti 14.9.2021 § 29, että joukkoliikenteen lippujen hinnat tulee valmistella uudelleen lautakunnalle. Valmistelun lähtökohtana tuli päätöksen mukaan olla maksuton joukkoliikenne lapsille ja nuorille. Samalla päätettiin, että perustetaan joukkoliikennetyöryhmä valmistelemaan Paikun palvelutasoa.

Osana joukkoliikennetyöryhmän valmistelutyötä on lippujen hintojen uudistusta toteutettu vaiheittain huomioiden vastuullinen taloudenpito ja uudistusten mahdollinen vaikutus kaupungin saamiin joukkoliikenteen valtionavustuksiin sekä KELA:n koulumatkatukilipuista maksamiin korvauksiin.

Ensimmäisenä uudistuksena lasten kausilipun hintaa alennettiin vuoden 2023 alusta. Tarkasteltaessa muutoksia lasten kausilipun myynneissä ennen ja jälkeen hinnan alennuksen, voidaan todeta, että hinnanalennus oli onnistunut parannus. Muutoksen jälkeen lasten kausikortilla on tehty nousuja tammi-elokuussa 8000 kpl enemmän ja 80 % enemmän kuin edellisenä vuonna yhteensä (v.2022: 10661 kpl). Lisäksi samalla ajanjaksolla kaupungille on kertynyt lipputuloa lasten kausilipuista enemmän kuin koko viime vuonna eli muutos ei siis ole vähentänyt toimintatuottoja. Myös kuntalaisilta saatu palaute on ollut pääasiassa positiivista.

Lasten kausilipun hinnanalennuksen yhteydessä lasten lipun ikärajaa laskettiin ja muutoksen seurauksena mm. ne lähellä oppilaitoksia asuvat nuoret, jotka eivät ole oikeutettuja KELA:n koulumatkatukeen, maksavat koulumatkoistaan aikuisen taksan mukaisesti. Tämän vuoksi liikennepalvelut on myös saanut palautetta, jossa palautteenantaja kokee nykyisen hinnoittelumallin epäoikeudenmukaiseksi ja esittää toiveen opiskelija-alennuksista Paikku-liikenteessä. Lisäksi liikennepalvelut saa tasaisin väliajoin myös muita palautteita, joissa toivotaan Paikun lipputuotteisiin erilaisia alennuksia, kuten eläkeläisalennusta.

Joukkoliikenteen toimivaltaisena viranomaisena Salon kaupungin tehtävä on tarjota esteetöntä ja kohtuuhintaista joukkoliikennettä kaikille Paikun asiakkaille. Joukkoliikenne on mukana myös Salon kaupungin ilmasto- ja ympäristöohjelmassa vuosille 2021-2025, jossa yhdeksi avaintoimenpiteeksi on mainittu joukkoliikenteen houkuttelevuuden lisääminen ja palvelutason parantaminen. Tavoitteeksi on kirjattu, että joukkoliikenteen osuus Salossa tehtävistä matkoista kasvaisi entisestään.

Joukkoliikenteen houkuttelevuuden ja tehokkuuden lisäämisen kannalta hyviä työkaluja ovat yksinkertainen ja käyttäjän kannalta helposti ymmärrettävä lipputuotevalikoima sekä hinnoittelu. Alentamalla aikuisen kausilipun hintaa, liikennepalvelut arvioi, että entistä useampi joukkoliikenteen käyttäjä hankkii kerta- tai arvolipun sijaan kausilipun. Kausilipun ostaminen sitouttaa matkustajia joukkoliikenteen käyttöön kerta- tai arvolippua tehokkaammin, kuten lasten kausilipun vastaava hinnanmuutos on osoittanut. Samalla tehdään joukkoliikenteestä myös entistä houkuttelevampi vaihtoehto mm. yksityisautoilulle.

Tutkimusten mukaan sosiaalipoliittisin perustein (esimerkiksi opiskelu, työttömyys, eläke) myönnetyt julkisen palvelun alennukset ovat tehoton keino vaikuttaa tulonjakoon. Tehokkaampi keino on hinnoitella palvelut ilman sosiaalipoliittisia perusteita sekä avustaa tukea tarvitsevia erikseen. Yksittäisten matkustajaryhmien lippujen subventoinnin sijaan tasapuolisempaa verovarojen hyödyntämistä onkin hinnoitella olemassa olevat lipputuotteet mahdollisimman monia matkustajia hyödyttävälle tasolle.

Aikuisen kausilippuhinnoittelun uudistus vastaa myös lautakunnan (28.3.2023 § 57) antamaan evästykseseen, jossa joukkoliikennetyöryhmää kehoitettiin esittämään työmatkaliikenteeseen kohdistuvaa, muuhun kuin maksuttomuuteen liittyvää kampanjaa.

Lippujen hintauudistuksen seuraavaksi toimenpiteeksi liikennepalvelut esittää, että aikuisen kausilipun hintaa lasketaan 85 eurosta 65 euroon per 30 vuorokautta. Hinnan muutos vaikuttaisi tasapuolisesti kaikkiin 16 vuotta täyttäneisiin matkustajiin yhden tai kahden eri käyttäjäryhmän sijaan. Uudistus vähentää kaupungin KELA:lta opiskelijoista saamaa korvausta arvioilta n. 2000 eurolla vuodessa. Lisäksi nykyisillä latausmäärillä lipputuloa jäisi saamatta n. 16 000 €. Lipputulomenetyks katetaan, jos Paikun kausilipun kuukausittaisten lataajien määrä kasvaa vähintään 27 käyttäjällä. Liikennepalvelut arvioikin, että hinnanalennus lisää kausilipun käyttöä niin paljon, ettei muutos vähennä kaupungin aikuisten kausilipuista saamaa kokonaistoimintatuottoa.

Muutoksen esitetään tulevan voimaan vuoden 2024 alusta, jotta liikennepalveluille jää tarvittava aika lippulaitteiden ja lippu- ja maksujärjestelmän päivittämiseen, aikataulu- ym. aineistojen uudistamiseen sekä markkinointiin.

Esittelijä	Kaupunkikehitysjohtaja
Päätösehdotus	Kaupunkikehityslautakunta päättää, että 1.1.2024 alkaen Salon kaupungin joukkoliikenteessä aikuisen kausilipun hinta on 65 € / 30 päivää sisältäen kulloinkin voimassa olevan arvonlisäveron.
Päätös	Kaupunkikehityslautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.
Tiedoksianto	Liikennepalvelut